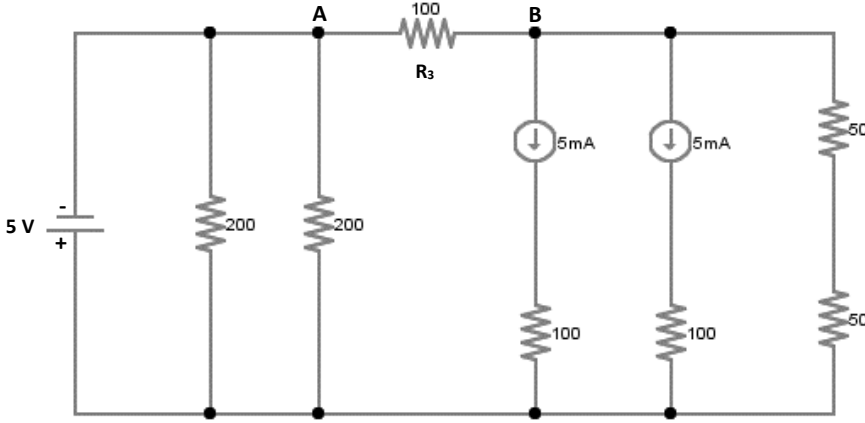
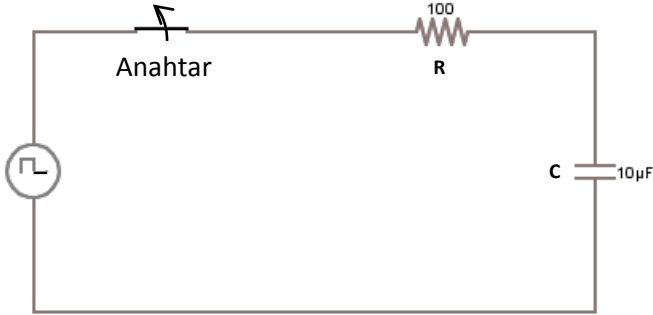

- ✓ Soru kâğıdına **adınız**, **soyadınız** ve **numaranız** dışında başka hiçbir şey yazmayınız.
- ✓ Sınav süresi **100** dakikadır.

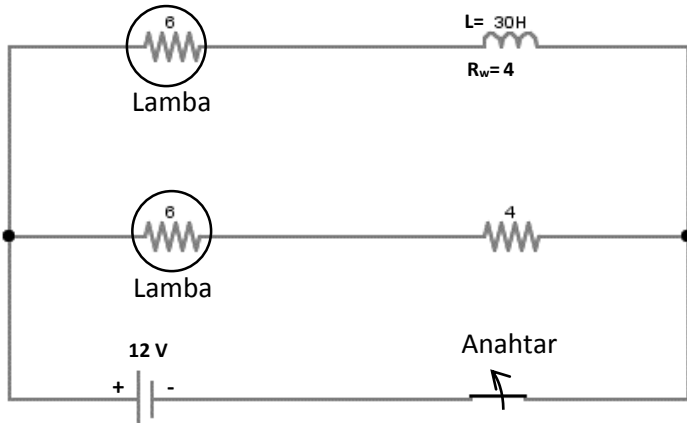
Soru 1: Aşağıdaki devreye $V_s=5V$ 'luk gerilim kaynağı, $I_{s1}=5mA$ 'lık ve $I_{s2}=5mA$ 'lık akım kaynakları bağlanmış ve devrede sırasıyla $R_1=200\Omega$, $R_2=200\Omega$, $R_3=100\Omega$, $R_4=100\Omega$, $R_5=100\Omega$, $R_6=50\Omega$ ve $R_7=50\Omega$ 'luk dirençler kullanılmıştır. Buna göre, **A-B** uçlarına bağlı $R_3=100\Omega$ 'luk direnç üzerinden geçen akımı hesaplayınız. (30 p)

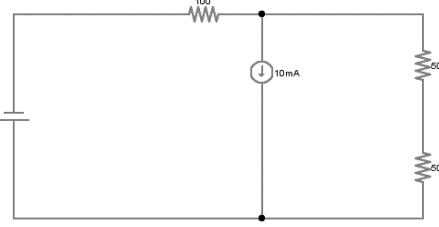
Soru 2: Aşağıdaki devrede $R=100\Omega$ 'luk bir direnç ve $C=10\mu F$ 'lık bir kondansatör kullanılmıştır. Kondansatörün tam olarak şarj ve deşarj olabilmesi için devrenin girişine uygulanan kare dalga'nın **periyodu** ne olmalıdır? Kare dalga'nın değer aralığını **0V** ve **5V** olarak alınız. Bu göre, **kondansatörün** üzerinden geçen **akımın**, **kondansatör** üzerindeki **gerilimin** ve **direnç** üzerindeki **gerilimin** bir periyot boyunca zamana bağlı olarak değişimini çiziniz. Bir periyodun yarısı boyunca, zaman sabitinin **5** katı süre geçtiğinde, kondansatörün %99'un şarj veya deşarj olduğunu matematiksel olarak ispat ediniz ($e=2.71$ alınız). (45 p)

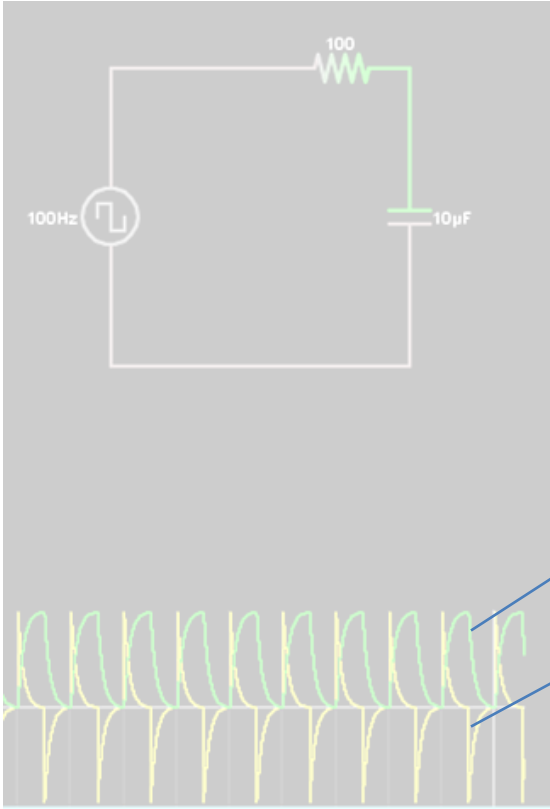
Soru 3: Aşağıdaki devrede, bobinin endüktansı $L=30H$ ve direnci $R_w=4\Omega$ 'dur. Bobine seri olarak bağlı $R=6\Omega$ 'luk dirence sahip lambanın parlaklığının zamana göre nasıl değişebileceğini matematiksel olarak ispat ediniz. Ayrıca devre kararlı duruma geldiğinde **anahtarın açıldığı** varsayılınsın. Bu durumda **bobinin** üzerinden geçen **akımın** ve bobin üzerindeki **gerilimin** grafiğini zamana bağlı olarak çiziniz. (25 p)

C.1) Devrenin basit hali aşağıdadır. Bu bağlamda $R_3=100\Omega$ 'luk direnç üzerinden $25\text{ mA} - 5\text{ mA} = 20\text{ mA}$ geçer.

C.2) $\tau=RC = 100 \times 10 \times 10^{-6} = 1\text{ ms}$. Periyot $T > 10\tau$ alınabilir. Direncin üzerindeki gerilim düşümü kondansatörün akımıyla benzer değişimi verir. $V_c = V_s (1 - e^{-t/\tau})$ ifadesinden $t=5\tau$ alınırsa, $V_c = V_s(1 - e^{-5})$ olur. Bu denklemden $V_c = 0.99V_s$ elde edilir. ($V_s=5\text{ V}$)

Kondansatör gerilimi

Kondansatör akımı ve direnç gerilimi

C.3) Devredeki anahtar kapalı iken, $W = \frac{1}{2} LI^2$ olduğundan akımın karesine bağlı olarak zamanla lamba parlaklığı artar. Parlaklığın zamanla artışı zaman sabitine $\tau=L/R=30/(6+4)=3\text{ s}$ .ye bağlı olarak değişir. Anahtar açıldığında, akımın ve gerilimin zamana bağlı grafiği aşağıda verilmiştir.

